

Broj:794/11
Dana, 06.06.2011.godine

Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske
n/r ministra, gđin Anton Kasipović

Predmet - Školska disciplina

Problem školske discipline, odnosa prema nastavi i nastavnicima, dešavanja u školskom dvorištu, saradnja sa roditeljima i sl, posljedica je, vrlo često, nedefinisanih pravila koja moraju biti jasno postavljena u obrazovnom sistemu.

Pravila školske discipline se moraju znati, pravila moraju zajedno definisati učenici, roditelji i nastavnici, pravila ponašanja u školi moraju da važe za sve i za svako neprihvatljivo ponašanje mora se znati redoslijed postupanja i sankcija koja se izriče.

Roditelji imaju primarnu obavezu i odgovornost brinuti za zdravo odrastanje njihove djece, međutim, i škola mora preuzeti svoj dio odgovornosti ne samo za obrazovanje, već i vaspitanje djece.

Nastavnici imaju veliku odgovornost, oni su podrška djeci ne samo u učenju, već i u njihovom odrastanju. Ali nastavnici to ne mogu ostvariti bez aktivne uloge roditelja.

Na početku školske godine roditelji bi morali biti upoznati sa pravima, obavezama i odgovornostima - kako je to uređeno važećim pravnim propisima, što uključuje obaveznu saradnju sa školom i posljedice propuštanja te obaveze, o kriterijima ocjenjivanja, o načinu rada škole i pedagoškim mjerama, ovlašćenjima psihologa u školi ili drugim službama koje su podrška roditeljima za pitanja sa kojima se susreću u odrastanju svoje djece.

Vrlo različite situacije, za koje je Institucija primila prijave, govore da se ovom pitanju mora posvetiti dužna pažnja, kako bi se spriječile situacije da se bavimo posljedicama u slučajevima kada se npr. roditelj ne odaziva na poziv škole, kada roditelj autom dovozi svoje dijete do samih vrata škole i pri tom povrijedi drugo dijete, kada učenik ili nastavnik koristi mobilni telefon na času što izaziva različite reakcije, dolazak u školu pod uticajem alkohola, obaveze dežurnog učenika i nastavnika, dužnosti redara, obilježavanje kraja školske godine, posebno završnog razreda i brojnih drugih situacija koje zahtijevaju dogovorena pravila svih u obrazovnom procesu - učenika, roditelja i nastavnika i njihovo poštovanje.

Zakonom je uređeno da se organizacija, način rada i kućni red u školi bliže uređuje statutom, pravilnicima i drugim opštim aktima škole koji se donose uz učešće učenika, roditelja i nastavnika, a u skladu sa važećim propisima.¹

Međutim, u praksi su prisutne vrlo različite situacije, od toga da pravila kućnog reda nisu donesena, ili da su donesena i odnose se samo na učenike ili da učenici nemaju informacije o tome da li su takva pravila donesena.

Donošenje i poštovanje pravila kućnog reda doprinosi boljoj bezbjednosti učenika, boljoj opštoj i radnoj disciplini, boljem uspjehu, nesmetanom radu škole, boljoj radnoj atmosferi u kojoj će svi poštovati pravila koja su zajedno dogovorili.

Pravila ponašanja definisana zajedno sa roditeljima i učenicima doprinosi ne samo tome da su isti upoznati sa pravilima, već da su aktivno učestvovali u njihovom donošenju.

Pravila ponašanja definisana zajedno sa učenicima doprinose ne samo ostvarivanju njihovog prava na participaciju, već ih i na taj način učimo odgovornosti i samostalnosti, posebno da preuzmu odgovornost za posljedice svojih odluka i svoga izbora.

Ako je disciplina uopšte „skup pravila i propisa koji obezbjeđuju funkcionisanje neke ustanove, organizacije, grupe ili pojedinca u skladu sa postavljenim ciljevima i zadacima“, onda je nesporno da je ona za obrazovni sistem u cjelini i svaku školu pojedinačno i za svakog pojedinca u obrazovnom sistemu izuzetno važna kao pretpostavka za samostalan rad, rad odjeljenske zajednice i škole u cjelini.

- Polazeći od ciljeva obrazovanja utvrđenih Zakonom²,
- polazeći od činjenice da su mladi savjetnici ombudsmana za djecu kao prioritetan zahtjev instituciji istakli potrebu kvalitetnijeg uređenja svih pitanja i problema školske discipline koja se mora jasno i zajednički definisati i poštovati od svih učesnika obrazovnog procesa,
- a u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim Zakonom o Ombudsmanu za djecu, ombudsman za djecu

¹ Zakon o srednjem obrazovanju i vaspitanju, "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 74/08, član 7.

² Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 74/08, član 7. i Zakon o srednjem obrazovanju i vaspitanju, član 4.

predlaže,

Ministarstvu prosvjete i kulture da u skladu sa svojim ovlašćenjima preduzme potrebne mjere i aktivnosti

- da sve škole u Republici Srpskoj najkasnije do 1.11.2011.godine donesu normativni akt kojim će urediti pravila školske discipline u obrazovnoj ustanovi,
- da sve škole pravila donesu u saradnji sa učenicima i roditeljima,
- da se pravila školske discipline odnose i na učenike i nastavnike i roditelje, ali i na sve druge osobe za vrijeme njihovog boravka u školi,
- da pravila školske discipline budu objavljena na vidnom mjestu u školi - učionica, hol, zbornica, ulaz u školu,
- da se osigura način za kontrolu i nadzor u njegovoj primjeni.

Očekujem da Instituciju u skladu sa članom 9. Zakona o Ombudsmanu za djecu obavijestite o mjerama koje ste preduzeli.

S poštovanjem,

Ombudsman za djecu Republike Srpske
mr Nada Grahovac